

**Universitetsbibliotek (KIB)
Biblioteksrådet**

Protokoll från Biblioteksrådets sammanträde 2019-12-04

Tid: 09.00 – 11.00
Plats: Universitetsbiblioteket, Solna

Närvarande: Anders Gustafsson (ordförande)
Johanna Lanner
Lennart Brodin
Anna Krook
Ulla Nygren (via länk)
Josefine Andersson, studeranderepresentant MF
Lena Nilsson-Wikmar
Frida Fick, Johanna Säll (dagordningspunkt 6.)
Linda Lindström (dagordningspunkt 7.)
Marie Ols (sekreterare)

Anmält förhinder: Naomi Tsegai, studeranderepresentant OF

1. Mötet öppnas

Ordförande Anders Gustafsson öppnar möte och hälsar alla välkomna. Rådets nyutnämnda ledamot Anna Krook presenteras.

2. Val av justerare

Beslut: Till justerare utses Lena Nilsson-Wikmar.

3. Dagordning

Beslut: Dagordningen fastställs.

4. Föregående protokoll

Beslut: Föregående protokoll läggs till handlingarna.

5. Aktuellt på KIB

- Bibliotekschef Annikki Roos redogör för pågående implementering av universitetsbibliotekets nya organisation, som sjösattes 1 oktober 2019. Under hösten har bl.a. avdelningsuppdrag fastställts och enhetsbeskrivningar tagits fram.
- Vidare rapporterar Roos från pågående utredning av en möjlig biblioteks-samverkan vid Campus Flemingsberg, som är ett samarbetsprojekt mellan KI, KTH och Södertörns högskola. Projektets styrgrupp, som består av de ingående lärosätenas bibliotekschefer, kommer träffas den 11 december och diskutera projektledarens delrapport. Rapporten bygger på genomförda intervjuer med ledningsföreträdare, lärare/forskare, biblioteksmedarbetare och studenter vid respektive lärosäte. Vid nästa biblioteksrådsmöte kommer slutrapporten delges rådet. Studeranderepresentant Josefine Andersson lyfter behovet av en mer permanent form av studentrepresentation i projektet, t.ex. genom delaktighet i styrgruppen. Bibliotekens verksamhet är viktig för studentgruppen och det är därför bra om studentperspektivet kan föras in i arbetet så tidigt som möjligt. Andersson menar också att det är nödvändigt att fler studenter blir hörda i frågan. Roos lyfter också pågående diskussioner om möjlig bibliotekssamverkan inom Stockholms Trio. Där har diskussionerna inte konkretiserats och både bibliotekschef och biblioteksrådets ordförande anser att samverkansprojekt i Flemingsberg bör prioriteras.
- Slutligen redogör bibliotekschefen för de nya transformativa avtal med Elsevier och Wiley, innehållande både läs- och publiceringsrättigheter, som Bibsam tecknat. Avtalsperioden löper 2020-2022. De nya avtalen är ett ordentligt steg fram mot ökad OA-publicering och avtalet med Elsevier är unikt i sitt slags och innehåller följande:
 - Ge obegränsad öppet tillgänglig publicering i Science Direct Freedom Collection (inklusive tidskrifter från lärda sällskap), Cell Press och alla öppet tillgängliga tidskrifter
 - En unik pilot som innebär öppet tillgänglig publicering av 100 artiklar i Cell Press hybrid-tidskrifter, vilket täcker hela konsortiets publicering i dessa tidskrifter.
 - Läs-rättigheter till Science Direct Freedom Collections cirka 2000 tidskrifter från 1995, och som tillval Cell Press (14 tidskrifter)
 - Ingen kostnad tillkommer för tillgång till den lucka som uppstått på grund av uppsägningen 2018-07-01 -2019-12-31.

- Publicering med CC-BY licens (eller annan öppen licens enligt författarens önskemål)

För KI:s lärare/forskare innebär avtalen att man kan publicera sig öppet tillgängligt utan kostnad och administrationen i samband med publicering underlättas. Via bibliotekets hemsida kan man enkelt söka bland bibliotekets avtal som inkluderar publiceringsavgifter (<https://kib.ki.se/en/publish-analyse/publish-open-access>).

Under avtalsperioden har Bibsam kommit överens om ett stegvis införande av en ny kostnadsomfördelningsmodell. Tidigare har kostnader fördelats via läsrättigheter och kommer istället efter avtalsperiodens slut fördelas via publiceringskostnader. Då KI publicerar mycket i jämförelse med andra lärosätena inom konsortiet, kommer KI:s del av kostnaden troligen öka på sikt

6. Rapportering OA-pilotprojekt

Enhetschef Frida Fick och bibliotekarie Johanna Säll redogör för ett pilotprojekt som KIB genomfört under året. Inför 2019 deponerades 2 Mkr i tre förlag, BMJ, Frontiers och PLOS, med syfte att öka KI:s rena OA-publicering (GOLD). Förlagen valdes ut baserat på KI:s publiceringshistorik. Via projektet har ett hundratal artiklar finansierats. En utvärdering av projektet har genomförts, bl.a. genom en enkät som skickats till berörda artikelförfattare. En majoritet av dessa var mycket nöjda med tillvägagångssättet och den hjälp de fått via biblioteket. Rådet ser presentationen som ett bra underlag för fortsatt diskussion och att den bör kompletteras med en utökad analys av utfallet på institution/forskargruppsnivå.

7. Äskande och budget 2020

Vid rådets föregående möte i september redogjorde bibliotekschef och administrativ chef för bibliotekets äskande inför 2020 samt för de utmaningar som följer med de transformativa tidskriftsavtalen, d.v.s. att kostnader för vetenskaplig publicering flyttas från kärnverksamheten till avtal administrerade av biblioteket. Nu är avtalen tecknade och kostnaden blev något lägre än väntat. Detta p.g.a. av framgångsrik förhandling samt beslut i Bibsam att införa en övergångsperiod inför ny kostnadsfördelningsmodell. Den budget som kommer fastställas i början av nästa år har ett underskott på 12 Mkr, vilket motsvarar ca 7 procent av bibliotekets omsättning. Inför 2020 kommer KIB ha ett ackumulerat överskott, som uppkommit under den period Elsevierförhandlingen pågått, som kan täcka 2020 års underskott. Men en hållbar modell för bibliotekets finansiering behöver tas fram. Likaså behöver biblioteket se över sina kostnader. Inför äskandet 2021 ska biblioteksrådets ordförande, bibliotekschef och KIB:s administrativa chef påbörja dialog med universitetsledningen. Redan under januari bör ett möte arrangeras med planeringsdirektör Ingrid Palmer.

8. KIB:s stöd till forskare 2020 – fokus på förändringar för att möta behoven

Avdelningschef Linda Lindström redogör för bibliotekets stöd till lärare/forskare/doktorander, dels det som ligger i nuvarande tjänsteutbud och dels nya tjänster som tillkommit. Biblioteket ger kurser och workshops kring vetenskapligt skrivande, varav en är poänggivande och kan ingå i KI:s forskarutbildning. I samband med detta påpekar Lena Nilsson Wikmar att det är viktigt att se över utbildningsutbuden mellan biblioteket och UoL, för att bl.a. utreda om viss samordning kan ske. Biblioteket ger också rådgivning kring publicering och tillgängliggörande av forskningsdata. Biblioteket ansvar också för KI Open Archive och spikningsproceduren inför disputation. I bibliotekets kärnverksamhet ingår vidare systematiska litteraturöversikter samt klassificeringar och ett av huvuduppgifterna är att tillhandahålla vetenskaplig information via bl.a. tidsskriftsavtal. En ny tjänst biblioteket erbjuder, och som växer i omfattning i och med de transformativa avtalen, är att biblioteket handlägger artiklar för open access publicering. Ytterligare nya tjänst är att biblioteket ger workshops i visualisering. Biblioteket stödjer också KI/forskare via RDO med bl.a. datahanteringsplaner och deltar också i implementeringen av KI:s strategi för informationshantering genom förstudier.

9. Rådets möten vårtermin 2020

Beslut: Mötet beslutar att en doodle med alternativa tider för ett möte i februari och ett i maj skickas ut till rådets ledamöter.

10. Mötet avslutas

Ordförande avslutar mötet och tackar ledamöterna för givande diskussion.

Ordförande

Anders Gustafsson

Sekreterare

Justeras

Marie Ols

Lena Nilsson-Wikmar